

[Miljøministeren]

det nye krav til vor byplanlægning om fleksibilitet.

Den fremtidige udvikling vil ikke føre til en forøgelse af byerne med inddragelse af nye arealer til byformål. Den fremtidige indsats vil altså ikke være en traditionel byudviklingsplanlægning. Der vil derimod blive tale om en kvalitativ omdannelse af byerne i et tættere og mere kreativt samspil mellem bevaring, byfornyelse og nybyggeri, ud fra tesen om, at der ikke er to byer, der er ens, som Steen Eiler Rasmussen har skrevet i sin bog »Byer og bygninger«, og man kunne tilføje: Og det skal de for alt i verden heller ikke blive.

Vi har nok været for tilbøjelige til at negligere byernes særpræg og historiske struktur. Byerne må hver ud fra deres egne forudsætninger og historie finde deres egen form og deres eget udtryk. Således kan man i nogle bydele godt tænke sig at bygge tættere eller højere og arkitektonisk mere udfordrende. I andre områder må man indpasse sig i forhold til det eksisterende og så at sige reparere på byen.

Byen er på flere måder blevet et samlingspunkt for økonomisk investering i nybyggeri i større skala, end vi hidtil har set. De europæiske hovedstæder er især genstand for dette, Oslos Akersbrygge, Londons dokker og de monumentale anlæg i Paris er gode eksempler herpå.

I København har vi også kunnet opleve en hel del ideer og projekter i de seneste år, der bl.a. retter sig mod den fremtidige anvendelse af havnens arealer. I Århus midtby ses den samme udvikling. Men også i mindre byer som f.eks. Haderslev og Svendborg er der lignende aktiviteter i gang, om end i mindre skala selvfølgelig.

Der er også en voksende interesse for økonomisk investering i restaurering af gamle huse, genopbygning af bevaringsværdige kvarterer og ny arkitektur, som viser tilbage til historiske forbilleder. Jeg tror, man skal være opmærksom på disse tendenser. Den enkelte bys historiske særpræg og struktur bliver på denne måde en væsentlig del af vores tilværelse.

Det er også baggrunden for, at jeg for nylig har besluttet – og det er sådan set en slags sidebemærkning – at frede Cirkusbygningen i København. Den eksemplificerer en bygning, som alle kender og værdsætter, og som i årenes løb har dannet ramme om forskellige sider af kul-

turet, og som jeg derfor synes det er væsentligt at bevare for eftertiden.

Men netop på basis af den erfaring, jeg nu har fået, finder jeg, det er vigtigt, at vi vurderer, om vores hidtidige indsats på bygningsfrednings- og bygningsbevaringsområdet passer til den fremtidige udvikling, som jeg her har beskrevet. Kort sagt: Er det det rigtige, vi freder og bevarer?

Jeg kan oplyse, at jeg på baggrund af, at lovforslagene på bygningsfredningsområdet er bortfaldet ved udskrivelse af folketingsvalget, har anmodet Planstyrelsen om en redegørelse om bygningsfrednings- og bygningsbevaringspolitikken.

Der skal altså igangsættes en proces mod ny kvalitet i byerne, men hvem skal gøre det? Hvem skal gøre hvad? Er det statens eller kommunernes opgave? Jeg mener, vi skal arbejde videre med en vidtgående decentralisering til kommunerne. Det gælder også, når vi skal løse byernes problemer. Vi må dog samtidig sikre os, at det er muligt at varetage de mere overordnede interesser, som kommunerne ikke har mulighed for at varetage.

Som det fremgår af det, jeg tidligere har sagt, og de to debatoplæg om den fremtidige indretning af areal- og miljølovgivningen, som Miljøministeriet netop har udsendt, er der ikke brug for stive regelsæt. Staten må i stedet for at producere regler handle konkret, når mere overordnede hensyn tilsiger det. Derfor må vi diskutere, hvordan staten kan samarbejde med bl.a. KL med det formål at opruste Storkøbenhavns erhvervsområder. København skal som hovedstad kunne modtage de kommende års vækst i serviceerhvervene, herunder også lokalisering af større internationale virksomheder og institutioner.

Som tidligere omtalt synes jeg også, vi skal arbejde mere helhedspræget og kreativt med byfornyelsen. Det skal forstås på den måde, at byfornyelsen bør gennemføres på en ressourcebevidst og arkitektonisk måde, hvad enten det er den enkelte bygning, det drejer sig om, eller ved løsning af en hel bydels byfornyelsesproblemer. I den forbindelse kan vi også fremhæve statens eget byggeri, som kan være med til at give byen et kvalitativt løft.

Jeg kan sammenfatte, at der er en meget tæt sammenhæng mellem planlægning af byernes udvikling, byernes trafik- og miljøproblemer og